

Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Yönetmeliği

31.12.2003 tarihli ve 25333 sayılı Resmi Gazete (3. Mükerrer)

Birinci Bölüm

Genel Esaslar ve Tanımlar

Madde 1- İhracat ve ithalata konu mallardan gerekli görülenlerin standardına veya teknik düzenlemesine uygunluğunun veya kalitesinin değerlendirilmesi ve belgelendirilmesi; 7/2/1967 tarihli ve 6/7677 sayılı Türk Standartlarının Uygulanması Hakkında Tüzük, Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Rejimi Kararı ve bu Karar'da değişiklik yapılmasına ilişkin Karar ve bu Yönetmelik hükümleri, teknik düzenlemelerde veya standartlarda belirtilen esaslar ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca yayımlanacak Tebliğler ve verilecek talimatlara göre yapılır.

Madde 2- Bu Yönetmelik ve bu Yönetmeliğe istinaden çıkarılacak tebliğlerde geçen;

a) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı'nı,

b) Genel Müdürlük: Dış Ticarete Standardizasyon Genel Müdürlüğü'nü,

c) Standart: Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması ihtiyari olan düzenlemeyi,

d) Zorunlu Standart: İlgili Bakanlıkça zorunlu uygulamaya konulan Türk Standardını,

e) Standardizasyon: Belirli bir faaliyetten ekonomik ve sosyal fayda sağlamak üzere, bütün ilgili tarafların katkı ve işbirliği ile standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemlerini içerecek şekilde belirli kurallar koyma ve bu kuralları uygulama işlemini,

f) Rejim Kararı: 1/2/1996 tarihli ve 22541 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, 8/1/1996 tarihli ve 96/7794 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nı ve bu Karar'da değişiklik yapılmasına ilişkin 1/12/1997 tarih ve 97/10308 sayılı Karar'ı,

g) Uygunluk Değerlendirmesi: Ürünün, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğunun test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin her türlü faaliyeti,

h) TSE-EN-ISO 9000 : Üretimin tüm evrelerinde belirli bir kalitenin sağlanması, garanti edilmesi ve sürdürülmesi için üretim sürecinde uygulanan etkin bir kalite yönetim sistemini belirleyen standartlara sahip olduğunu gösteren belgeyi,

ı) Kalite: Bir ürün veya hizmetin, belirli ihtiyacı karşılayabilme yeteneklerini ortaya koyan karakteristiklerinin tümünü,

j) Teknik Düzenleme: Bir ürünün, ilgili idari hükümler de dahil olmak üzere, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,

k) AQAP Belgesi: Milli Savunma Bakanlığı tarafından verilen, "Endüstriyel Kalite Güvence Seviye Belgesi"ni,

l) GMP Belgesi: Sağlık Bakanlığı tarafından ilaç sanayicilerine verilen ve üretimin her aşamasında gerekli kalite kontrolünün yapıldığını gösteren "İyi İmalat Uygulamaları Belgesi"ni,

m) İmalat Yeterlilik Belgesi: 3/2/1993 tarihli ve 21485 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre münhasıran otomotiv imalatçılarında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından verilen ve prototip araçların ilgili teknik mevzuata uygunluğunu gösteren belgeyi,

n) CE İşareti: Bir ürünün, Avrupa Topluluğu tarafından hazırlanan; ortak özellikleri itibariyle sınıflandırılmış ürün gruplarının uyması gereken asgari sağlık, emniyet, çevre ve tüketicinin korunması koşullarını düzenleyen bağlayıcı mevzuata uygunluğunu gösteren işareti,

o) E İşareti: 20/3/1958 tarihli "Tekerlekli Araçların, Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçaların Müşterek Teknik Talimatlarının Kabulü ve Bu Talimatlar Temelinde Verilen Onayların Karşılıklı Tanınması Koşullarına Dair Anlaşma" kapsamında verilen ve otomotiv ürünlerinin ilgili mevzuatına uygunluğunu gösteren işareti,

p) e İşareti: Otomotiv ürünlerinin ilgili Avrupa Topluluğu mevzuatına uygunluğunu gösteren işareti,

r) Başlamış İşlem: İhracat işlemlerinde mer'î İhracat Yönetmeliği'nde yer alan "başlamış işlem" tanımını, ithalat işlemlerinde ithal edilecek mallar için çıkış ülkesinde ihraç amacıyla taşıma belgesi düzenlenmiş veya bu malların Gümrük Mevzuatı uyarınca gümrük idarelerine sunulmuş olması durumunu,

s) Eşyanın Teslimi: 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda yer alan "eşyanın teslimi" tanımında belirtilen durumu,

t) Teknik Belge: Rejim Kararının 2 nci maddesinin (a) bendi uyarınca, Müsteşarlık veya ilgili Bakanlık tarafından hazırlanan veya ilgili kuruluşa hazırlattırılan; bir ürünün veya ürün grubunun teknik özelliklerini, uyması gereken asgari koşulları belirten belgeyi,

u) Ticari Kalite Denetim Yeterlilik Belgesi: Uygulama usul ve esasları ile geçerlilik süresi, ürün veya ürün grubu bazında Müsteşarlıkça Tebliğ ve talimatlar ile belirlenen ve standardı ihracatta zorunlu uygulamada bulunan malları imal ve ihraç eden, belirli bir kalite düzeyine ulaşmış firmalara verilen ve parti bazında zorunlu standart denetimlerinden muafiyet getiren belgeyi,

v) Tip Onayı Belgesi: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından münhasıran otomotiv imalatçılara verilen ve prototip araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteye ait tipin, ilgili mevzuata uygunluğunu gösteren belgeyi,

ifade eder.

İkinci Bölüm

İhracatta Zorunlu Standart Denetimi ve Gümrük İdarelerinin Mükellefiyeti

Madde 3- Ekli liste (Ek 1) kapsamındaki maddelerin ihracatında, zorunlu standart ve kalite kontrolleri Müsteşarlığın Bölge Müdürlükleri bünyesindeki Dış Ticarete Standardizasyon Denetmenleri tarafından yapılır.

Madde 4- İhracatçı veya temsilcisi söz konusu listede belirtilen maddelerin ihracatında, ilgili Dış Ticarete Standardizasyon Denetmenleri Grup Başkanlığı'na (Ek 2) başvurur.

Denetleme, en geç yirmidört saat içinde, depo, antrepo veya işleme yerinden denetlemeye en elverişli olanında, ihracatçı veya temsilcisi de hazır bulunmak suretiyle, ilgili tüzük veya standartta belirtilen kriterlere göre yapılır.

Denetleme ile görevlendirilenler, denetleyecekleri mallardan dört takımı geçmemek üzere, ilgili tüzük veya standardında belirtildiği kadar veya Müsteşarlıkça belirlenecek miktarlarda numune alabilirler.

Denetlenmiş mallar gerekirse yeniden denetlenebilir.

Madde 5- Mal, fiziki muayene ve gerekli görülen durumlarda laboratuvar analizleri sonucunda tüzük veya standardına uygun bulunduğu takdirde, Dış Ticarete Standardizasyon Denetmenlerince gerek görülmesi halinde, ambalajların üzerine denetlendiğini gösteren işaret konulur ve ambalajların sonradan açılmasını önlemek için gerekli tedbir alınır. Denetlenmiş mal için ihracatçısına veya temsilcisine, gümrüklere ibraz edilmek üzere, malın ilgili tüzük veya standardına uygunluğunu belirten Kontrol Belgesi (Ek 3) verilir. Kontrol Belgesi ile mal arasındaki bağlantıyı sağlamak için, ambalajlar üzerindeki parti numarası ve diğer resmî işaretler belgelere yazılır.

Madde 6- Denetleme sonunda, mal tüzük veya standardına uygun bulunduğu takdirde, alınan numuneler, kırkbeş günü geçmemek üzere, malın çeşidine göre, Müsteşarlıkça tespit olunacak sürece veya alıcı ile satıcı arasında anlaşmazlık çıktığında bunun giderilmesine kadar saklanır. Bu sürenin sonundan itibaren onbeş gün içinde, ihracatçı veya temsilcisi numuneleri geri alabilir.

Madde 7- Müsteşarlık, ihracatta zorunlu uygulamada bulunan standartlara uymayan malların ihracatına, ithalatçının talebinin tevsihi halinde, gerekli incelemeyi yaparak izin verebilir veya gerekli görülen durumlarda, standardın bazı maddelerinin uygulanmasına talimat yolu ile istisna getirebilir.

Madde 8- Ekli liste (Ek 1) kapsamındaki maddelerden ihtiyaç duyulanların yetiştirildikleri bölge ve çeşidin özelliklerine göre ulaşım durumu da göz önüne alınarak, vardığı yerdeki pazar isteklerini karşılayacak olgunlukta ihraç edilebilmelerini sağlamak için, gerekli görülen yerlerde kesim, toplama ve ihraç tarihlerini belirlemek üzere Müsteşarlıkça tespit edilecek ilgililerden oluşan bir komisyon kurmaya Müsteşarlık yetkilidir. İhracatçı firmalar komisyon kararlarına uymakla yükümlüdürler.

Madde 9- Ekli liste (Ek 1) kapsamındaki maddelerin ihracatına, tüzük veya standardına uygunluğunu gösterir Kontrol Belgesi bulunmaması, Kontrol Belgesi'nin süresinin geçmiş olması, ambalajlarının üzerinde gereken parti numarası ve diğer resmî işaretleme bilgilerinin bulunmaması halinde ilgili gümrük idaresince izin verilmez.

Aşağıdaki durumlarda, gümrük idarelerince Kontrol Belgesi aranmaz:

a) İhraç edilecek ürünle ilgili Ticari Kalite Denetim Yeterlilik Belgesi'nin ve gerektiğinde malın özelliğine göre Müsteşarlıkça istenebilecek ilave belge ve/veya analiz raporlarının, anılan belge sahibi imalatçı-ihracatçılar tarafından ilgili gümrük idaresine ibrazı halinde,

b) Yurt dışında inşaat, tesisat ve montaj işi alan müteahhitler tarafından, işçilerinin ihtiyacı olan zorunlu standartlar kapsamındaki maddelerin ihracatında, ilgili merci tarafından düzenlenecek ihraç müsaadesinin ilgili gümrük idaresine ibrazı halinde,

c) Hariçte İşleme Rejimi kapsamında yapılacak ihracatta,

d) Bedelsiz ihracatta.

Madde 10- M nhasıran 9 uncu madde kapsamında Kontrol Belgesi aranmaksızın ihraç edilen ürünler için, ilgili gümrük idareleri, ekli cetveli (Ek 4) düzenleyerek aylık olarak ekli listede (Ek 2) yer alan Müsteşarlığın ilgili Bölge Müdürlüğüne gönderir.

  nc  Bölüm

İthalatta Uygunluk Değerlendirmesi ve Gümrük İdarelerinin Mükellefiyeti

Madde 11- İthalatta uygunluk değerlendirmesine esas olacak teknik düzenlemeler veya zorunlu standartlar, denetimleri yapacak kuruluşlar ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar ile uygunluk değerlendirmesi işlemlerine uygulanacak istisnalar Tebliğ ve/veya talimatlarla belirlenir.

Madde 12- İthalatta uygunluk değerlendirmesi; ilgili standart veya teknik düzenlemede belirtilen kriterlere göre, insan sağlığının ve emniyetinin, hayvan veya bitki varlığının veya çevrenin korunmasını, ulusal güvenlik gereklerini veya tüketicinin doğru bilgilendirilmesini sağlamak ve gerekli görülen hallerde performans yönlerinden yapılıır.

Madde 13- İthalatta uygunluk değerlendirmesi işlemlerine; ithalatçı veya temsilcisinin, Tebliğlerde belirtilen yetkili kuruluşlara müracaat etmesi üzerine, giriş gümrüğünde yirmidört saat içinde, ithalatçı veya temsilcisi de hazır bulunmak suretiyle başlanır.

Madde 14- Malın laboratuvarında muayene ve deneyleri gerekli görüldüğü takdirde, uygunluk değerlendirmesi yapmakla görevlendirilenler, dört takımı geçmemek üzere, ilgili standart veya teknik düzenlemede belirtildiği kadar veya M steşarlıka belirlenecek miktarlarda numune alabilirler.

Madde 15- Mal ilgili standardına veya teknik düzenlemeye uygun bulunduğu takdirde, uygunluk değerlendirmesini yapan kuruluş tarafından alınan numuneler, malın çeşidine göre kırkbeş günü geçmemek üzere saklanır. Bu sürenin sonundan itibaren onbeş gün içinde, ithalatçı veya temsilcisi, fiziksel bütünlükleri bozulmuş olsa da numuneleri geri alabilir.

Madde 16- Mal ilgili standardına veya teknik düzenlemeye uygun bulunduğu takdirde, ithalatçı veya temsilcisine malın standardına veya teknik düzenlemeye uygunluğunu belirten belge verilir.

Madde 17-  lke ekonomisinin ve ihtiyaçlarının gerektirdiği özel ve zorunlu durumları inceleyerek, ilgili standartlara veya teknik düzenlemelere uygun olmayan malların ithalatına izin vermeye Müsteşarlık yetkilidir.

Madde 18- İthalatta teknik düzenlemeler veya zorunlu standartlar kapsamında, uygunluk değerlendirmesine tabi tutulmaksızın ithal edilebilecek ürünler ve bu ürünlerle ilgili aranacak test raporları, uygunluk belgeleri ve/veya işaretleri, ülke veya ülkeler topluluğu veya belgelendirme kuruluşu bazında yapılacak anlaşmalara istinaden, Tebliğler ile düzenlenir.

Madde 19- Uygunluk değerlendirmesine tabi malların ithaline, 16 ncı maddede veya Tebliğlerde belirtilen belgelerin bulunmaması, bu belgelerin geçerlilik süresinin dolmuş olması veya uygunluk değerlendirmesinden muafiyet getiren ve ilgili Tebliğde belirtilen koşulların bulunmaması halinde, ilgili gümrük idaresince izin verilmez.

Dördüncü Bölüm

 r n Sorumluluğu

Madde 20- Rejim Kararının 4 üncü maddesinde hükme bağlanan ürün sorumluluğunda, zararın tevsiki mahkeme kararları veya mahkemelerce düzenlettirilen bilirkişi raporları ile sağlanır.

a) Zarar ölüm şeklinde ise, Rejim Kararı'nın 5 inci maddesinin (d) ve (e) bentlerindeki müeyyideler,

b) Zarar yaralanma şeklinde ise, Rejim Kararı'nın 5 inci maddesinin (b) bendindeki müeyyide,

c) Zarar diğer ürünlere veya tesisat veya inşaatı verilen maddi nitelikte ise, ağırlığına göre Rejim Kararı'nın 5 inci maddesinde sayılan müeyyidelerden biri veya birkaçı,

uygulanabilir.

Rejim Kararının 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile ilgili olarak müeyyide uygulanabilmesi için, ithal ürünün çevre kirliliğine yol açtığı veya bu yönden risk taşıdığı Çevre ve Orman Bakanlığı'nca tespit edilmeli ve Müsteşarlığa bildirilmelidir.

Rejim Kararı'nın 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki hüküm çerçevesinde, ithalatçıya Rejim Kararı'nın 5 inci maddesindeki müeyyidelerden biri veya birkaçı uygulanabilir.

Beşinci Bölüm

Çeşitli ve Son Hükümler

Madde 21- 27/12/2002 tarihli ve 24976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Ticari Kalite Denetim Yeterlik Belgesi uygulaması kapsamında yer alan ürünler için alınmış olan TS-EN-ISO 9000 veya ISO 9000 veya EN-ISO 9000 Belgeleri, bir defaya mahsus olmak üzere Ticari Kalite Denetim Yeterlik Belgesi almak için yeterli kabul edilir.

TS-EN-ISO 9000 veya ISO 9000 veya EN-ISO 9000 Belgesi sahibi firmaların bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 30 gün içinde Müsteşarlığın ilgili Bölge Müdürlüğüne başvurmaları halinde, Müsteşarlıkça Ticari Kalite Denetim Yeterlik Belgesi düzenlenir. TS-EN-ISO 9000 veya ISO 9000 veya EN-ISO 9000 Belgeleri ile ilgili muafiyet Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonraki 30 gün için devam eder.

Ticari Kalite Denetim Yeterlik Belgesi'nin düzenlenmesinden itibaren, belge sahibi firmalar Ticari Kalite Denetim Yeterlik Belgesi ile ilgili Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği hükümlerine tabi olurlar.

Geçici Madde 2- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar başlamış bulunan ithalat ve ihracat işlemleri, ilgili buldukları Yönetmelik hükümlerine tabidir. Ancak, bu Yönetmeliğin lehteki hükümleri söz konusu işlemlere uygulanır.

Geçici Madde 3- Halen yürürlükte bulunan mevzuatta, yürürlükten kaldırılan Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Yönetmeliklerinin ilgili maddelerine yapılmış olan atıflar bu Yönetmeliğin ilgili maddelerine yapılmış kabul edilir.

Madde 22- Bu Yönetmelik 1/1/2004 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 23- Bu Yönetmelik hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

